

SAMOBORSKI LIST

God. XXII.

U Samoboru, 1. kolovoza 1925.

Br. 15.

„Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu — PRETPLATA na cijelu godinu iznosi 20 D. — Plativo i traživo u Samoboru

Uprava i uredništvo nalazi se
GLAVNI TRG br. 3
(tiskara S. Šek.)

OGLESE prima uprava prema cjeniku. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Rokopisi se ne vraćaju.

Tri američanska velikana.

III

Nestalno je, koga Amerikanci drže svojim najzaslužnijim čovjekom i prvim sinom domovine: G. Washingtona ili Benjamina Franklina. Već smo ocrtili život i rad prvoga, a sada ćemo prozboriti o ovom posljednjem. Imali bismo pisati mnogo, ali moramo skratiti.

Benjamin Franklin rodio se je god. 1706. kao šesnaesto dijete siromašnoga sapunarskoga obrtnika. Otac ga je najprije bio dao u latinske škole, ali radi siromaštva morao izvaditi te ostaviti kod sebe sapunarskim naučnikom (šegrtom). Buduć taj zanat nije nikako prijaio malomu Benjaminu, prijedje k svomu starijemu polubratu, tiskaru, za slagarskoga naučnika. Bilo mu je onda 12 godina. U poslu je bio marljiv, ali je još marljivije izrabljivao proste časove za neumorno čitanje čestitih knjiga. Kod polubrata je ostao 5 godina. U to je vrijeme duševno daleko napredovao, dao se na pisanje novinskih članaka, pak i pjesama, koje je štampane osobno raznosio i prodavao. Polubrat je izdavao novine u Bostonu, gdje je kasnije izbio prvi buntovni otpor protiv Engleske. Polubrat je radi vladi nepoćudna pisanja bio zatvoren, pak je Benjamin neko vrijeme novine sam uredjivao.

Radi nekih nesuglasica s polubratom ostavi kao mladić od 17 godina Boston i ode u Philadelphiju. Ovdje se je jako svidio guverneru, koji mu obeća pomoć, pak se on kao 18-godišnji mladić zaputi preko Oceana u London, da tamo nabavi strojeve i sve druge

rekvizite, pak da otvori vlastitu tiskaru. Ali u Londonu ga se je tako ugodno dojmila glasovita Palmerova tiskara, da je odlučio ostati neko vrijeme kao radnik u istoj. Tamo napisa polemičnu raspravu o religiji, po čem dodje do poznanja s mnogim uglednim i učenim ljudima, a time mu se raširi duševno obzorje, otvoriše novi vidici.

Iz Londona ga premami kući neki bogati trgovac iz Philadelphije da primi kod njega mjesto glavnoga knjigovodje. Ali šef mu nenadano umre, pak se on povraća k prijašnjemu svomu zvanju, otvori vlastitu tiskaru, za tim knjižaru i papirnicu, stade izdavati svoje novine, osnuje društvo za naobrazbu trgovačkoga i obrtničkoga podmlatka, utemelji biblioteku za posudjivanje knjiga i. t. d. Svi su mu poslovi dobro uspijevali, radio je neumorno, a uz to svoju naobrazbu visoko dotjeravao, naučio stare klasične jezike, pak još nekoliko modernih.

Hitro je rastao njegov imetak, ali i njegov ugled tako, da je u dobi od 30 godina postao tajnikom pokrajinskoga parlamenta, godinu dana kasnije nadzornikom pošta, što je za onda bila važna i odlična služba. Sada su guverner i svi drugi oblastnici u preraznim stvarima njega pitali za savjet, pak je on pomogao stvoriti i organizovati dobrovoljačku vojsku, vatrogasnu službu, taracanje cesta i. t. d. a još je utemeljio akademiju za višu naobrazbu mladeži.

Nekoliko godina kasnije osnovao je filozofsko (t. j. znanstveno) društvo za Ameriku, koje ga je izabralo predsjednikom, što je ostao do konca svoga života. Bilo mu je onda

istom 37 godina. On tada otkrije mnogo novih stvari iz područja elektrike, a naročito munjvod, koje pronaslađe je slavu njegova imena proneslo čitavim svijetom te mu je i glasovito kraljevsko znanstveno društvo u Londonu podijelilo zlatnu kolajnu.

Postao je nadalje generalnim nadzornikom pošta svih engleskih kolonija u Americi. Njemu sine onda prvomu misao o središnjoj upravi svih sjevernoameričanskih naseobina. Mnogo zaslužnim pokazao se je i u vojničkim stvarima te u podizanju pograničnih utvrda, protiv divljih urodjenika, ali na tome polju radio je samo kratko vrijeme, jer je poslan od pennsylvanskog pokrajinskoga sabora kao zastupnik u London, da intervenira u važnim poreznim pitanjima.

U Engleskoj je ostao najprije 5 godina, proboravio po povratku kod kuće 4 godine, onda opet poslan u London, gdje je čak u parlamentu branio slobodu i prava naseobina. Kad je poslije toga ustanak i otvoren rat buknuo, skinuše ga s časti generalnoga nadzornika pošta i u malo da ga ne uhapse u Londonu. Jedva je umakao kući, gdje je veliku riječ vodio u buntovničkome kongresu, pri proglašenju neovisnosti i pri finansiranju rata, u koju je svrhu velik dio svog imetka na oltar domovine žrtvovao.

Kao 70-godišnji starac opet je putovao u Francusku, gdje je pokazao veliku diplomatsku spretnost i predbio mnogo najumnijih i najodličnijih Europejaca za svetu domovinsku stvar slobode, čovječnosti i civilizacije. Nakon što je definitivni mir sklopljen i američanska Unija potpunu slobodu postigla, vratio se je

Vjekoslav Neršić:

Kapela sv. Helene.

Nedaleko od Samobora, uza cestu što vodi u susjednu Kranjsku, leži pitomo seoce sv. Helene sa sumpornim kupalištem. Seoce ovo dobilo je ime po kapeli sv. Helene, koja je nekod stajala na brežuljku blišu kupališta. Kanonička vizita od godine 1622. zove je: „ecclesia s. Helenae in villa Zvetta Jelena fundata“.

Sv. Helene je najstarija kapela samoborske župe. Tko ju je i kada podigao, o tome se ne može baš ništa reći, budući da sačuvani spomenici ne sežu u tako davnju prošlost. Prvi put se s njome sastajemo u drugoj polovini 13. stoljeća, a bit će zacijelo još i starija. Tada je bila vlasništvo sinoga okićkog kneza Ivana (sina Jaroslava), čija se moć i vlast protezala sve do Kranjske međe. Ivan Okićki dobio je Samobor i okoliš sv. Helene god. 1274. od hrvatsko-ugarskog kralja Ladislava za junaštva i usluge učinjene kruni za rata protiv Tatara i češkog kralja Prémisla Otokara II. Da je već tada na tom posjedu kneza Ivana postojala kapela sv. Helene, to se u rečenoj darovnici dođuše ne spominje, ali je više no sigurno. Kad je god.

1231. vojvoda Bernard utemeljio na hrvatsko-kranjskoj međi u Kostanjevici cistercitsku opatiju, brzo se djelovanje toga samostana proteglo prema hrvatskoj strani. Već god. 1250. imala je ova opatija svoju podružnicu na otoku sv. Jakoba blizu Zagreba. Doveo ih je onamo neki plemić Egidij. Ti naši novi gostovi lijepo su bili primljeni od hrvatske gospode, koja su ih darivala raznim posjedima. Među tom gospodom bio je i knez Ivan Okićki. Darovnicom izdanom u Zagrebu dne 10. travnja 1277. poklanja on cistercitema opatije sv. Jakoba pri Savi za oprostjenje svojih grijeha (pro remissione peccatorum nostrum) svoju crkvu posvećenu sv. Heleni u Samoboru, zatim dvije rali zemlje oko crkve, mlín na potoku u Samoboru, jedno gradilište i tri vinograda. Iz ovoga zaključujemo, da je kapela po svoj prilici postojala već onda, kad je Ivan dobio samoborski posjed od kralja Ladislava, dakle već g. 1274. Da je on tu kapela bio sagradio, zacijelo bi u svojoj darovnici cistercitema bio spomenuo tu okolnost riječima „quam nos nuper extruximus“.

Jošte se kapela sv. Helene spominje god. 1280., kad isti Ivan knez Okićki opet poklanja

neku zemlju cistercitema u blizini ove kapele. Iz ove listne sastajemo, da je u okolišu bio stari ribnjak, koji je pripadao kapeli. Koliki je prijatelj bio Ivan cistercitema, i kako se brinuo, da se kapela dži u dobrom stanju, kaže nam njegova nova darovnica izdana u Želinu g. 1281., kojom poklanja opatu i braći cistercitskoga reda na otoku sv. Jakoba polovinu svoje maltovine i pijacovine u Samoboru. Učinio je to — kako sam kaže — s toga razloga, da se time crkva sv. Helene blizu Samobora popravlja i da braća koja ondje prebivaju imaju iz toga potporu za svoje uzdržavanje. Ivan, arhidjakon gorički, u zborniku prava i povlastica kaptola zagrebačkoga od g. 1334., također spominje crkvu sv. Helene u Samoboru.

Dok su cisterciti boravili na otoku sv. Jakoba kod Save, a kasnije u Zagrebu, dotle su u svojoj vlasti držali i crkvu sv. Helene zajedno s posjedima darovanima po knezu Ivanu Okićkom. Što su cisterciti na tom posjedu imali, kakva stanja i zgrade, da li je to bilo njihovo stalno boravište ili samo majur, o tome ne znamo ništa.

(Nastavit će se.)

kući. Na putu preko Oceana je unatoč svoje visoke starosti od 77 godina još pravio neka znatna i uspješna fizikalna opažanja, a pri iskrcanju pozdravi ga nebrojeno mnoštvo naroda zvonjavinom, grmljavinom topova i urnebesnim klicanjem. Još je bio izabran 3 puta za guvernera Pennsylvanije, razvijao veliku djelatnost za ukinuće crnačkoga ropstva, radio tako reći do posljednjega daha i umro kao starac od 84 godine.

Čovječanstvo je rodilo malo muževa, koji bi se mogli takmiti s Benjaminom Franklinom. To je specijalna američka veličina. U mladosti puka sirotinja, ne mogav pohadjati nikakvih škola, kao sjajan radnik u svojoj struci dotjerao je do velikoga imetka, a kao samouk do najvišega stepena izobrazbe. Nije čudo, da ga Amerikanci predstavljaju svojoj mladeži jedva dostiživim uzorom radnosti i praktičnosti, a uz to najstrože moralnosti. U čitavom svome dugačkome vijeku tako je živio i radio, a neumorno tako i naučao, i to po novinama kao i u nebrojenim kalendarima i brošurama, koje je izdavao.

Kad je boravio u Parizu, stvorio je latinski stih o njemu: Eripuit coelo fulmen sceptrumque tyrannis. Slobodno na hrvatski prevedeno to bi značilo:

Iz oblaka munju zarobio,
Od silnika žezlo polomio.

Taj ga stih naposeb karakterizuje kao velika učenjaka i velika slobodnjaka. Nakon njegove smrti mlada republika je održala opću korotu čitav mjesec dana, a i francuski je parlament na predlog glasovitoga rodoljuba i sjajnoga govornika Mirabeaua suspendirao svoje sjednice na 3 dana.

Kratak životopis Benjamina Franklina trebao bi također biti uvršten u sve čitanke naših škola, osobito onih privrednoga smjera, za užitak i kao primjer, što se sve dađe postići i stvoriti čvrstom voljom, ustrajnom marljivošću i odanom službom domovini. Dr. J.

III. hrvatski svesokolski slet

održavat će se u glavnom dne 15. kolovoza (subota, blagdan Vel. Gospe) i 16. kolovoza (nedjelja). Naši će izvršujući članovi (vježbači) morat putovati u Zagreb već u petak večernjim vlakom, jer u subotu (15. VIII.) moraju biti na vježbalištu točno u 6 sati jutrom, pri pokusnim vježbama. U 10 sati prije podne bit će svečana povorka, u 4 sata javna vježba, a u 7 sati pod večer pučka svečanost u Zboru.

Raspored za nedjelju slijedeći:

U 6 sati jutrom pokusne vježbe. U 10 s. polazak u povorci do mogile i na grobove zaslužnih Sokolaka. U 4 s. po podne opet javna vježba, a u 7 sati pod večer druga pučka svečanost u Zboru.

Oni izvršujući članovi, koji ne će sudjelovati pri javnoj vježbi (dakle niti pri jutarnjim pokusima za istu), putovat će iz Samobora ranim vlakom.

Istim vlakom u subotu dotično nedjelju putuju također podupirajući i utemeljiteljni članovi društva uz 50% popusta od vozarine. Moraju nositi prikopčan Sokolski znak, koji se dobiva kod blagajnika brata Seurera uz cijenu od 10 Din. Tim će vlakom putovati dakako i mnogo ostaloga c. građanstva.

Društveni članovi izvršujući, podupirajući i utemeljiteljni mogu si nabaviti još prije odlaska u Zagreb legitimaciju t. j. posebni sletski znak, koji se nosi na lijevoj strani prsiju, a cijena mu je 40 D. Legitimacijom se

stiče pravo na slobodan ulaz k natjecanjima, pokusnim vježbama, obim javnim vježbama i obim pučkim svečanostima, u opće i u svim inim priredbama Hrv. Sokolskog Saveza. Legitimacija vrijedi i za nastambu. Naruče za legitimacije primaju se najkasnije do 5. kolovoza. U koliko bi još ostalo legitimacija na zalih, dobit će se u Sletskoj kancelariji na dan dolaska učestnika u Zagreb.

Za ovaj slet komponirana je nova košarica (Sletovka od brata Matza).

Braća i sestre iz Amerike nalaze se već od jučer na putu preko Oceana U Cherbourg bit će dočekani i prizdravljeni po posebnom izaslaniku Hrv. Sok. Saveza. Na granici Jugoslavije u postaji Jesenice dočekat će ih brojnije izaslanstvo s lančarom Hrvatskog Sokola Wilsonova iz Zagreba.

Bilo bi lijepo, da ih i naša lančara dočeka na kolodvoru u Podsusjedju sa čim više članstva i građanstva. U Zagreb dolaze u petak dne 7. t. mj. Ura prolaska kroz Podsusjed naknadno će se objaviti na Sokolskoj tabli pri magistratu.

Društvo Crvenoga Krsta.

Kako saznajemo, imalo bi se doskora osnovati u Samoboru Društvo Crvenoga Krsta Kraljevine S. H. S., odnosno izabrati njegov mjesni odbor. Ovo društvo, koje stoji pod zaštitom Njih. Vel. kralja i kraljice, autonomna je, narodna i humana ustanova. Za vrijeme mira ima ono podjednako važan zadatak kao i za slučaj rata. Njemu je zadaća, da se bori protiv kroničnih i akutnih zaraznih bolesti i alkoholizma, za zaštitu porodilja i male djece da radi na poboljšanju narodnoga zdravlja i podizanja higijenske kulture i prosvijećivanja, da ukazuje prvu pomoć u narodu u slučaju većih elementarnih nesreća: da organizuje organizacije podmlatka Crvenoga Krsta. Za polonje organizacije preuzet će brigu naše škole, kako bi se i djeca zainteresovala za ovu humanu instituciju, koja postoji u svim naprednim državama svijeta.

Članovi društva Crvenoga Krsta su počasni, dobrotvori, utemeljači, redovni i pomagači. Redovni plaćaju godišnji ulog od 30 Din; pomagači godišnje 6 Din. Svi članovi imaju pravo prijedloga i zaključaka u glav. skupštini i pravo nošenja značke Crv. Krsta. Mjesni upravni odbor sastavljaju predsjednik i 9 članova, od kojih su najmanje 3 članice.

Društvo Crvenoga Krsta Srba, Hrvata i Slovenaca jest društvo, koje ne gleda na politička načela, vjersku pripadnost, položaj u društvu, narodnost. Ono stoji nad svim ovim činocima i pomaže sve bez razlike, koji trebaju njegovu pomoć. Ono predstavlja humanost, čovjekoljublje, milosrdje i solidarnost među ljudima i narodima i unapređuje narodno zdravlje.

Podizanje spomenika zahvalnosti Francuskoj.

U najtežim danima za krvava ratovanja francuski je narod pokazao našem narodu najveće prijateljstvo. Naše bolesnike, oficire, vojnike, vojne i građanske bjegunce, te naše javne radnike, primio je kao rođenu braću, bratski ih na svakom koraku susretao te istašno koliko materijalno toliko moralno pomagao u nadčovječnoj borbi, slijedom koje je izvojsšteno Oslobođenje stoljećima ugnjetavanog našeg naroda.

Da se dađe tome viden spomen, u znak prama francuskom narodu, podignuti će se

na beogradskom universitetu spomenik Francuskoj, pa se u tu svrhu kupe darovi i prilozi po čitavoj državi S. H. S.

Da se i na području na daleko poznatog te sa svoje svijetle prošlosti čuvenog Samoborskog sreza, koji nije nikada zaostao ni u jednoj plemenitoj i rodoljubivoj akciji na čast i ponos našoj naciji, sakupi neka svota za ovaj Spomenik, — apelujem ovim na sve javne institucije, naše građanstvo i žiteljstvo, državne i općinske činovnike te na općiska zastupstva, da prilože makar i najmanji dar u ovu svrhu

Svako, tko je voljan priložiti darak u čiju podignuća ovog vidnog snaka zahvalnosti velikom Francuskom narodu, moli se da svoj prilog položi bilo kod svoga općinskog poglavarstva, bilo kod redakcije naših lokalnih glasila

Sreski poglavar: Štambuk.

Damaće vijesti.

Promjene u učiteljstvu

Odlukom Ministra Prosvjete prevedena je iz privremene u stalnu službu Marija Čerpes, učiteljica u Lugu, u srezu samoborskom.

Aninsko proštenje

Staro, omiljeno tradicionalno proštenje što se svake godine u čast Ankam i Anicam slavi u Samoboru uspjelo je ove godine osobito dobro. Prem se u subotu nebo jako naoblačilo, a navečer padala obilna kiša, u nenjelju je osvanuo prekrasan dan iz Zagreba bili su određeni za ovaj dan 6 vlaka u Samobor, a 6 natrag, ali je uprava naše željeznice morala još jedan vlak umetnuti prije podne 1/2 10 sati, jer vlakovi u 6 i 8 sati nisu mogli sve izletnike povesti u Samobor. Na samoborskoj željeznici izdano je toga dana 3000 karata. — U Anin-perivoju sve je kipjelo od života i radosti, plesa i popijevke, sve je podavalo šaroliku sliku velike pučke zabave, slobodne, vedre, neprisiljene. Naše Anke i Anice mogle su biti posve zadovoljne videći, koliko mnoštvo svijeta slavi njihovo godovno u krasnoj božjoj prirodi. — Na zamolbu trg. poglavarstva najpripravnije se odazvala lančara našeg Hrv. Sokola, pa je čitavo poslije podne vrlo skladno i neumorno svirala u Anin-perivoju, te svojom svirkom mnogo doprinjela dobrom raspoloženju naših gostiju. — Gostioničari, pečenjari, pekari, slastičari, licitari i t. d. dobro se opskrbiše za potrebu tjelesnu, pa je bilo na pretek poznate samoborske pečenke, odojeka na raznju pečenih, te dobre domaće kapljice.

† Dragica Kompare rođ. Novak

supruga trgovca i gostioničara u Sv. Nedjelji g. Alojza Kompare, umrla je 17. pr. mj. nakon kratke bolesti u 42. godini života. Pokojnica bijaše vrijedna i marna gospodarica. Sprovod joj je bio u nedjelju 19. pr. mj. te je pokopana na župeom groblju u Sv. Nedjelji. — Lahka joj bila zemlja!

† Betina Šimec,

supruga zagrebačkog građana i kuće posjednika, umrla je naglom smrću u Zagrebu. — Pokojnica bila je šurjakinja trg. zast. i posjednika g. Filipa Šimeca. — Laka joj zemlja!

Aninski sajam.

Dan 28 srpnja održavan je u Samoboru Aninski sajam. Dotjerano je bilo 1330 kom. rogatog blaga i 207 kom. svinja prodano je 350 kom. rogatog i 48 kom. svinja. Cijene su bile dosta niske. — Na trgu bilo je nekoliko šatora sajamskih trgovaca, nu prodaja bila je sleba.

Posveta kapelice Sv. Obitelji u Lipovcu

Kapelica sv. Obitelji u Lipovcu dogotovljena je, te će se u subotu 15. o. mj. (na Veliku Gospojinu) obaviti posveta kapelice i novoga zvona, te blagoslov novoga groblja. — Umoljava se sl. gradjanstvo trgovišta Samobora i okolišno žiteljstvo, da toga dana izvoli posjetiti našu kapelicu i prisustvovati ovoj našoj svečanosti. — Toga će dana iz susretljivosti voziti vlak šumskog poduzeća g. Franka u 8 sati u jutro od Hamera do Lipovca.

Pučkoj knjižnici i čitaonici u Samoboru

poklonili su gosp. Stjepan Švarić pet knjiga i gosp. Franjo Regović četiri knjige na čemu im najljepša hvala. Ugledali se i drugi u njihov primjer!

Vatrogastvo

4. pr. mj. održana je u Požezi XVI. glavna skupština hrv.-slav. vatrogasne Zajednice, u kojoj su učlanjena vatrog. društva iz Hrvatske, Slavonije, Medjumurja, te neka iz Bosne. — Iz Samobora nije nitko od vatrogasaca prisustvovao radi daljine puta jer je toga dana bila i proslava kralja Tomislava u Samoboru. Na skupštini izabran je odbor za trogodište. Izabran je predsjednik arch. Vjekoslav Heinzl, zagrebački gradonačelnik. Osim toga je izabrano 14 odbornika; među njima zapovjednik samoborskog vatrogasnoga društva, g. Bogumil Toni — Ovaj će se odbor doskora sastati u Zagrebu, čim se vrati s dopusta arch. Heinzla, i onda konstituirati. — Imat će da riješi promjenu pravila Zajednice i raspraviti osnovu zakona o vatrogastvu za čitavu državu.

Pao skrova i ostao na mjestu mrtav.

Dne 23. pr. mj. radio je na krovu gospodarske zgrade g. Presečka u Šmidhenovoj ulici tesar Marko Matore, udarila ga kap, te je pao s krova i ostao na mjestu mrtav. Mrtvo tijelo prevrženo je u mrtvačnicu na groblju.

Samoborski Hrvatski Sokol

prisustvovao je u nedjelju dne 19. pr. mj. korporativno sa lanarom na javnoj vježbi Hrv. Sokola u Zagrebu (Sv. Duh). U Zagrebu bio je vrlo srdačno dočekan. Prisutna su bila sva zagrebačka društva Hrv. Sokola za im Hrv. Sokol iz Zaprešića, Brdovca i Sunje.

Vježba započela je u 4 sata popodne te je svršila oko 6 sati. Za nastup i odstup svih kategorija članstva svirala je vrsna naša lanara. U 1/2 8 sati vratili se sa vježbališta na kolodvor te se vlakom u 8³⁰ odvežboše natrag u Samobor.

Pobjegao iz uze kot suda.

21. pr. mj. dovedoše u ovdajnje uze kot suda oružnici naše postaje ciganina Miku Nikolića, koji je sudjelovao kod provala na našem kolodvoru, te je kod njega pronađeno manufakturne robe, koju je isti donio sobom. Drugi dan upotrebio je cigo zgodu kada je iz uređskih prostorija prolazio dvorištem do uza, te se brzo bacio preko plots u vrt, a odavle opet preko dosta visokoga plots pobjegao na Stražnik. Potjera za njim dosada ostala je bezuspješna.

Zvjerski čin.

Prije desetak dana nestao je lijepi danski pas g. Ooranovića, te uz najpomniju potragu nisu ga mogli pronaći. Ovih dana nađen je rečeni pas u Orađni sav izrežan nožem i ispreboden. Ovo je ipak nečuveno, da se može naći čeljade, koje na ovakvi način siromelno živinče iznakaži i ubija.

„Ocularium“

Specijalni optički zavod za najtočniju izradbu pravilno udešenih naočala g. J. Kokačija, nalazi se u Zagrebu Gundulićeva ulica br. 20.

Zahvala

Odbor za gradnju i uredjenje kapelice „Sv. Obitelji“ u Lipovcu, ovime najsrdačnije hvali sl. gradjanstvu trgovišta Samobora kao i žiteljstvu okolišnih sela na milodarima, koje su u tu svrhu doprinjeli, i tako omogućili podignuće ove kapelice. Napose hvala sl. Samoborskoj štedionici, koja je darovala najveću svotu. — Gdja Katica Tonšetić rođ. Poređen darovala je dva vrlo lijepo izradjena kipa iz gipsa, Isusa i Mariju. — Svima još jednom najljepša hvala a od Boga obilna plaća. Preporučujemo se za daljnu pomoć Odbor.

Dobrov. vatrog. društvu u Samoboru

darovao je g. Gregorin iz Zaprešića 10 dinara.

Polijevanje ulica u Samoboru.

Primamo sa zamolbom za uvrštenje: Rečeno je bilo prije nabave hidranta, da ćemo se riješiti oblaka prašina, kada se stroj za polijevanje ulica nabavi.

Sada je taj sa cijevinama kod nas i već u porabi. Upotrijebljuje se na glavnom trgu i u nekim bližnim ulicama gdje se polijeva po dva puta dnevno, i to ne cijela ulica već samo djelomično ispred nekih kuća, a većina kuća ulice su cijeli dan u magli prašine, da ti oči i dihalica jedva probavlja, a da ne govorimo što je u sobama koje se zrače.

Najgorje ali prolazi Starogradska ulica, kroz koju danomice prolazi bezbroj kola iz Ruda i ostalih sela, a napose šljunak i drva koja se voze od ranog jutra do mraka. Tu imade i par dućana gdje se prodavaju živčane namirnice i dve mesnice. Dakle već iz zdravstvenih razloga imala bi se i ova ulica politi barma nekoliko puta nedjeljno ali ne samo djelomično.

Ovom ulicom proteže se glavni vod vodododa iz koga se može crpiti voda.

Za to apelujemo na našu općinsku upravu, da uzme u opzir, da smo i mi općinari trgovišta Samobor.

Gradjani iz Starogradske ulice.

Ukradjen lagav.

Nikola Močan iz Kladija ostavio je u svom vinogradu „Budim“ lagav u kojem je bilo materijala za štrcanje vinograda. Jedne noći nestalo je lagva, — a u njem nalazeći se materijal proliven je po zemlji. — Te se još nije pronašao počinitelj te kradje. — Močan trpi štetu 215 Din.

Ukradjeni novac.

Mijo Sučić iz Kladija prijavio je da mu je u noći dne 23. srpnja iz ormara ukradjena novčarka sa gotovinom od 140 Din. — Počinitelj te kradje Stjepan Stanec iz istog sela predan je u uze kr. kotarskog suda.

Zloba

Radek Ivan iz Savračkaka posjekao je iz zlobe 409 kom. kukurušovih stabljika vlasništvo Franče Radek te joj time nanio štetu 215. Din.

Poljar

Dne 18. jula u 1/4 s. poslije podne udario je grom u staju Vida i Josipa Požgaj iz Molvica. — Kako je staja bila puna sijena i sa slamom pokriva te drvom gradjena, ista je odmah planula, te se nije moglo, ako se je i dosta naroda skupilo, ništa osim blaga spasiti. — Šteta iznaša 10.000 Din.

Izgubljena novčarka

Od Starogradske ulice do Perkovićeve ulice izgubljena je novčarka U istoj se nalaze i razni računi Umoljava se poštteni nalaznik da ga preda uz nagradu u upravi našeg lista.

Umrli u župi Samebor od 15. — 31 VII.

Ana Skrobot r. Bošnjak. selj 66 god. Otok: — Franjo Novosel, pekarski pomoćnik 27 god. Samobor; Marko Štih (Matore), radnik, 60 god. Samobor; Josip Stanec, dijete, 3 god. Kladije; — Mijo Vrbančić seljak, 41 god. Klokočevac; — Stjepan Martinčić, dijete 3 god. Otok.

Športske vijesti.

Nešto o nogometu

Sada kao u vrijeme, kad se u našem mjestu osniva novi športski klub, čiji će se članovi pored ostalih grana športa u prvom redu baviti nogometom, sada, kad na raznim mjestima slušate različite upite, koji se odnose na nogomet, htio bih da upoznam bar donekle sa par riječi i šire slojeve naše s tom granom športa, koju gotovo svi kulturni narodi goje i koja je postala mjerilo športske snage jedne države i nacije. Nogomet je danas jedna od najraširenijih grana športa. Na hiljade i hiljade športista bave se njime. Tako ima na pr. Engleska danas oko jedan milijun igrača!

Neću da govorim dugo o važnosti športa za jedan narod, kad su to uvidjeli već odavna stari narodi kao Grci i Rimljani, kod kojih su se i razvile razne športske igre i koji su učitelji naši, kako u ostalim granama kulture tako i u športu. Zadaća je športa, da digno kult tijela i da povрати staru disciplinu koja je naročito ratnim i poslijeratnim prilikama spala tako reći do ništice. Šport može jedan narod ili državu unijeti u svijet lakše i brže od neznam čega. Pomislite koliku je uslugu učinio šport našoj braći Česima, jer su sve svjetske novine pisale o njima i čio se svijet upoznao preko športa s njima, te su na račun svoje športske jakosti stekli simpatije cijeloga svijeta i dobivali moralne potpomoći odasvut. U posljednje vrijeme slično se desilo s Fincima, čiju je slavu širom svijeta uglavnom samo jedan čovjek — lakoatletičar Nurmi. Pa kad su to shvatili razni narodi veliki i mali, zašto da to ne shvati i naš narod hrvatski i svim našim raspoloživim sredstvima pripomogne razvitku športa kod nas.

Mislim, da je to dostatno reći, da se shvati važnost športa, a da i ne govorim o svim onim koristima, koje imaju oni, koji se športom aktivno bave (dakako sve u svojim granicama), a preko njih sva mjesta i gradovi gdje se šport udomio i razvio. A osim svega toga šport je u sadašnjoj formi svojoj jedan vema važan faktor odgoja.

To naročito vrijedi i za nogomet.

Prvi počeci toga športa s obilježjem nogometne igre spominju se još kod Kineza u njihovim starih napjevima (O historiji nogometa vidi „Jut. list“ od 29. V. 925). Ali nešto bolje poznata nam je ta vrst športa kod Rimljana i Grka, od kojih su svaki gojili svoju posebnu vrst igre. Dok su rimljani tjerali loptu bez posebnih pravila, dotle su Grci odredili pravila i imali omeđjena igrališta.

Kako se rimsko carstvo protežalo na daleko i široko, to je po svoj prilici ta igra došla s rimskom vojskom i u Englesku, gdje je postala prava narodna igra, kako to i broj igrača svjedoči. Sama igra razvila se silno te je morala viša puta biti i zabranjena. Ali uzalud. Nogometna igra uhvatila je u Engleskoj dubok korijen, pa je više nije bilo moguće nikakvim sredstvima iskorijeniti. Od Engleza primili su tu igru Francuzi i Talijani doskora Nijemci i drugi narodi.

(Nastaviću se.)

Stan

od 3 parketirane sobe i kuhinje te niz ro-
storije u I. katu najmljuje se odmah. — Upitati
u upravi lista.

Hrastovi otpadci

za bačvare i kolare kao i za gorivo drvo pro-
daje se. — Upitati u „Kavani Central“

Poduka.

Podučavam u Samoboru sve trgovačke
predmete kao knjigovodstvo, računstvo,
dopisivanje, stenografiju, nauk trgovine,
poznavanje robe, strojopis it d. Ispiti
se polažu u Zagrebu. — Prijave primaju
se u upravi našeg lista.

Gostiona

Franjo Tkalčić

(prije Ivan Budi)

Dnevno svježi zajutak,
najbolja Plješivička vina od g. 1923
Svaki dan svježe pivo na čaše.

Primaju se abonenti uz znatan popust
Najljepša bašta. Ugodna hladovina
Preporučuje se

Franjo Tkalčić
gostioničar.

Naučnika

za trgovinu željezne robe traži
— Josip Rudar, trgovac Samobor

Tražim dvorbu

do podne. — Upitati u upravi lista.

Gostiona k Zvijezdi

preporučuje sobe za strance. Svaki dan
izvršne domaće kranjske kobasice.
Topla i mrzla kuhinja Cijene solidne.
Točna podvorba.

Toči se pravo Plješivičko vino.
Lijepo i novo uredjena kugljana.

Društvo koje želi kugljati može se na istu
abonirati pa za to vrijeme nemaju drugi pristup u
istu.

Skladište piva „Union“ Ljubljana
gg. gostioničari mogu istu dobiti kod mene u ova-
koj kol čini.

P. n. gg. gostioničari!

pivo Jelčić i Export

u buradi i bocama prodajem uz istu
cijenu kao u zagrebačkoj pivovari.

Preporučujem se

Franjo Tkalčić
gostioničar.

Svježe mlijeko

p. odaje se dnevno, a primaju se i mjesečne
mušterije. **Jakob Štemberger.**

Javna zahvala

Prigodom smrti neprežajene mi
supruge

Dragice Kompare rođ. Novak

zahvaljuje se potpisani svima prijateljima
znancima i rođacima, koji su me u mo-
joj teškoj tuz. tješili pokojničim odar
okitili cvijećem i sproveli ju do njezina
zadna počivališta.

Napose hvalim Prečasnom župniku
i dekanu Vjekoslavu Miljanu, koji je nad
pokojnicom molio molitvu umirućih i
sprovod vodio Vatroslavu Biščanu ravn.
učitelju, koji se je od pokojnice nad
grohom oprostio, gđicama Zorki i Olgy
Trstenjak učiteljicama koje su spremile
odar i na odar ju položile, svoj Sv.
Nedjeljskoj inteligenciji kao i časnom
seljačtvu, koji su je do hladna groba
sproveli.

Svima svima hvale, a od Boga,
plaća.

Tugujući suprug
Alojz Kompare

Samoborci i samoborke
sjetite se gradnje
samoborske bolnice.

U Samoboru!

Gostionica „Gaj“

na glavnom trgu br. 19.

sa ljepo uredjenim prostorijama te velikom i hladovitom baštom.

Toče se prvorazredna samoborska, okička i plješivička vina, te uvijek svježe pivo na čaše i vrčeve,
izvršna domaća kuhinja uz toplu i mrzlu zakusku.

Primaju se abonenti.

Za točnu i solidnu podvorbu, te umjerene cijene jamči i preporuča se cij. općinstvu

Mirko Kirinić.